

**MINISTERUL EDUCAȚIEI,
CULTURII ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU CURRICULUM ȘI
EVALUARE**

Raionul

Localitatea

Instituția de învățământ

Numele, prenumele elevului

TESTUL Nr. 1

ISTORIA ROMÂNILOR ȘI UNIVERSALĂ

**TEST PENTRU EXERSARE
CICLUL LICEAL**

Profil umanist

Februarie 2019

Timp alocat: 180 de minute

Rechizite și materiale permise: *pix cu cerneală albastră.*

Instrucțiuni pentru candidat:

- Citește cu atenție fiecare item și efectuează operațiile solicitate.
- Lucrează independent.

Îți dorim mult succes!

SUBIECTUL I (16 puncte)

Studiază sursele și realizează sarcinile propuse.

SURSA A.

„Cu ocazia semnării pactului de neagresiune dintre Reichul german și Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste, plenipotențiarilor din partea celor două părți au discutat în cadrul unor convorbiri strict confidențiale problema delimitării sferelor de interes în Europa Răsăriteană. Aceste convorbiri au dus la următorul rezultat:

[...] 3. În ce privește Europa de Sud-Est, partea sovietică accentuează interesele sale în Basarabia. Partea germană își proclamă dezinteresul politic total în aceste teritorii.”

**(Din Protocolul adițional secret
al Pactului de neagresiune dintre Germania și Uniunea Sovietică, 23 august 1939)**

SURSA B.

„[...] Atacul militar perfid al Germaniei hitleriste asupra patriei noastre, început la 22 iunie, continuă. [...] Germania fascistă a violat subit și în mod perfid prevederile pactului de neagresiune, pe care îl semnase împreună cu URSS în 1939 [...].

S-ar putea pune următoarea întrebare: Cum a putut guvernul sovietic să încheie un pact de neagresiune cu niște oameni atât de perfizi și de diabolici, precum Hitler și Ribbentrop? A fost aceasta o greșală a guvernului sovietic? Bineînțeles că nu! Un pact de neagresiune este un tratat de pace între două state. Exact un asemenea pact ne-a propus Germania în 1939. [...] Cred că nici un stat iubitor de pace nu ar fi putut să refuze un tratat de pace cu o țară vecină, chiar dacă acea țară este condusă de asemenea monștri și canibali, precum Hitler și Ribbentrop. Aceasta, desigur, în condițiile în care tratatul de pace nu afectează, direct sau indirect, integritatea teritorială, suveranitatea și onoarea statului iubitor de pace. După cum se știe, pactul de neagresiune dintre Germania și URSS era exact un astfel de pact.”

(Din Discursul lui I.V. Stalin la radio din 3 iulie 1941)

Nr.	Item	Scor	
1	Explică termenul <i>Pactul Molotov-Ribbentrop</i> . _____ _____ _____	L 0 1 2	L 0 1 2
2	Construiește o afirmație despre rolul lui Stalin în conducerea statului sovietic. _____ _____ _____	L 0 1 2	L 0 1 2
3	Explică, pe baza sursei A și a cunoștințelor obținute anterior, cum au „soluționat” Germania și URSS în 1939 <i>problema delimitării sferelor de interes în Europa</i> . _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
4	Compară relațiile germano-sovietice până și după 22 iunie 1941. Argumentează răspunsul. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
5	Exprimă-ți opinia: Pactul Molotov-Ribbentrop – <i>tratat de pace între două state</i> ? Argumentează răspunsul. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4

SUBIECTUL al II-lea (14 puncte)

Studiază sursa și realizează sarcinile propuse.

„[...] în anul domnului 1330, regele [Carol Robert, regele Ungariei – n.n.] și-a adunat o mare oaste [...], s-a dus în persoană, [...] în țara voievodului românilor, Basarab, [...] ca să alunge din această țară pe Basarab, sau cel puțin să dea în posesiune țara aceluia unuia dintre curtenii săi [...].

[...] Regele a ajuns pe o cale oarecare cu toată oastea sa, dar calea aceasta era cotită și închisă de amândouă părțile de râpe foarte înalte de jur împrejur, și pe unde această cale era mai largă, acolo românii în mai multe locuri o întăriseră împrejur [...]. [...] mulțimea nenumărată a românilor sus pe râpe a alergat din toate părțile și a aruncat săgeți asupra oastei regelui care se găsea în fundul unei căi adânci [...].

[...] și a fost aici un cumplit dezastru, căci au căzut o mulțime de ostași, de principii și de nobili și numărul lor nu se poate socoti [...].

[...] și însuși regele abia a scăpat cu câțiva inși. [...].”

(Din *Cronica pictată de la Viena*)

Nr.	Item	Scor	
		L	L
1	Explică scopul campaniei regelui Carol Robert. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	0	0
		1	1
		2	2
2	Determină rezultatul acțiunii regelui Carol Robert. Argumentează răspunsul. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
3	Formulează o cauză pentru care regele Carol Robert a intervenit la sud de Carpați. Argumentează răspunsul cu trimitere la un fapt istoric. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4

4	Apreciază rolul voievodului Basarab în istoria Tării Românești. Argumentează răspunsul.	L	L
	_____	0	0
	_____	1	1
	_____	2	2
	_____	3	3
	_____	4	4

SUBIECTUL al III-lea (9 puncte)

Studiază sursa și realizează sarcinile propuse.

„[...] Ignoranța clasei conducătoare românești a permis propagandei obsesive și mincinoase a sovieticilor să aibă câștig de cauză și să răspândească imaginea unei Basarabii sărace, prădată de moșierii de la București, chiar în timp ce milioane de țărani mureau de foame pe întinderile din Ucraina, iar alte milioane de cetățeni sovietici umpleau și făceau să funcționeze pe deplin sistemul neosclavagist apărut în cadrul așa-zisului *gulag*.”

(Alberto Basciani, *Dificila unire: Basarabia și România Mare (1918-1940)*, 2018)

Nr.	Item	Scor	
1	Explică, pe baza sursei, o caracteristică a relațiilor româno-sovietice în perioada interbelică.	L	L
	_____	0	0
	_____	1	1
	_____	2	2
	_____	3	3
2	Formulează, o cauză și, respectiv, o consecință a <i>interesului URSS</i> față de Basarabia. Argumentează răspunsul.	L	L
	<i>Cauză:</i> _____	0	0
	_____	1	1
	_____	2	2
	_____	3	3
	_____	4	4
	_____	5	5
	_____	6	6
	<i>Consecință:</i> _____		

SUBIECTUL al IV-lea (25 de puncte)

Studiază sursele A-C.

SURSA A.

„Urmașii mă vor aprecia pe măsură. [...] Și deși am fost învins, mă vor considera un om extraordinar: ascensiunea mea a fost fără precedent [...]. Am purtat cincizeci de bătălii generale și aproape pe toate le-am câștigat. Am elaborat și am implementat un cod de legi care va mărturisi numele meu generațiilor viitoare. M-am creat din nimic, devenind cel mai puternic monarh din lume. Europa era la picioarele mele. [...] principiul meu a fost la *carrière est ouverte aux talens* (*carieră este deschisă talentelor*), indiferent de noblețe sau bunăstare [...].”

(Las Cases, *Memorialul din Sfânta-Elena*)

SURSA B.

„Despre rolul lui Napoleon în elaborarea Codului s-a discutat frecvent în Franța și, trebuie să recunoaștem, această dispută cu caracter pur istoric, reflectă urmele pasiunilor politice sub influența cărora codul francez era redenumit din *Codul Civil* în *Codul lui Napoleon* și viceversa. Cu toate acestea, nu poți nega că succesul activității francezilor se datorează intervenției energice a primului consul, care a înfrânt ultimele încercări de opoziție ale republicanilor [...], și care a asigurat finalizarea muncii prin îndrumarea și supravegherea sa. Acest exemplu confirmă o dată în plus deosebirea dintre repercusiunile politicii interne și a celei externe a lui Napoleon: din prima s-a perpetuat aproape totul până în prezent, pe când din victoriile sale, francezii au doar câteva stindarde vechi și o vastă literatură despre strategii militare.”

(Leon Casso, *O sută de ani de la Codul lui Napoleon (1804-1904)*, 1904)

SURSA C.

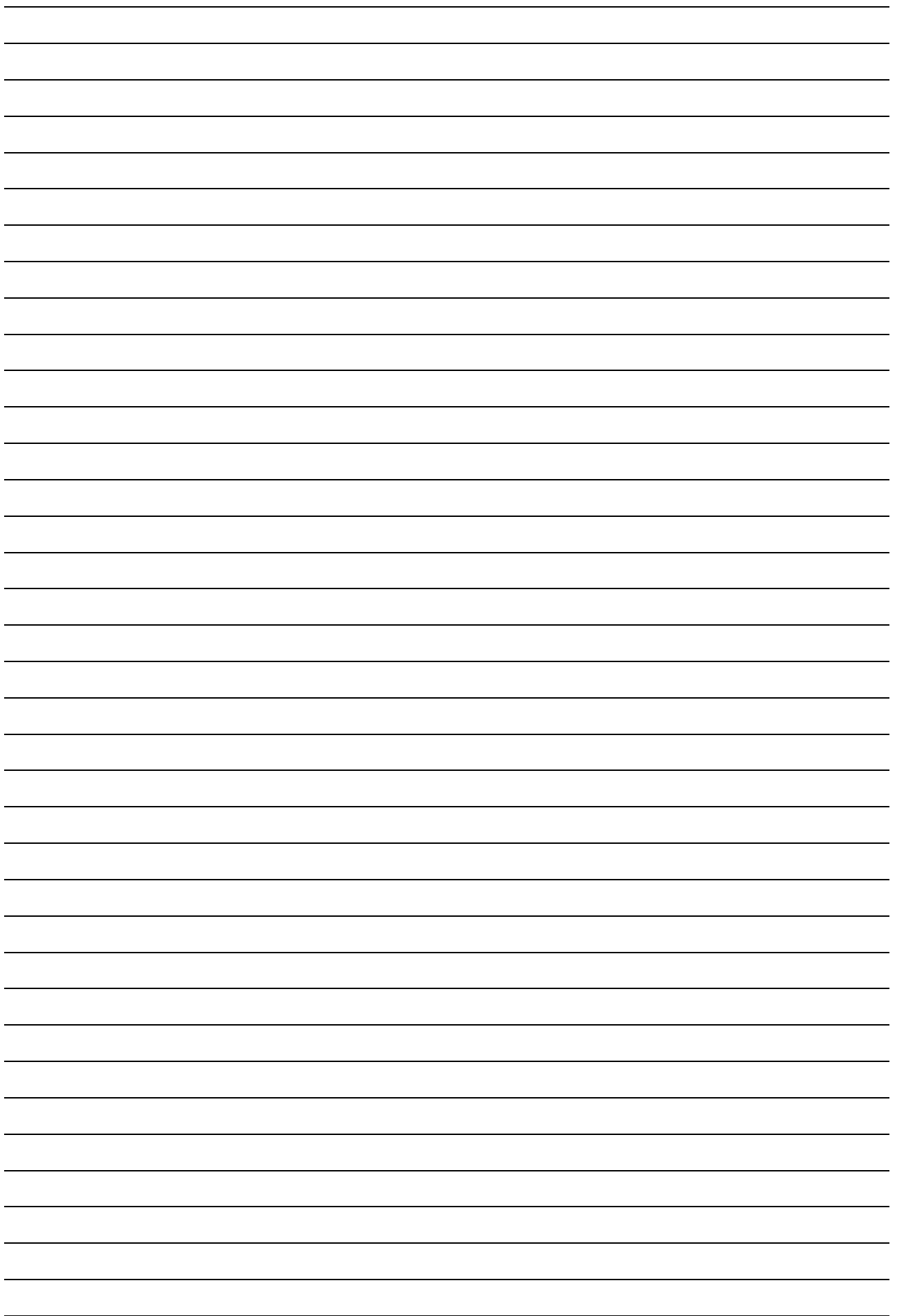
„[...] În 1808, Napoleon deținea supremația pe continent. El domnea peste o Franță cu granițe extinse, controla mai multe state prin supușii pe care-i instalase pe tron și domina monarhii învinși în războaie, silindu-i să-i devină aliați. [...]

Atunci când Napoleon și-a extins sistemul asupra Europei Centrale, noii lui supuși au beneficiat de avantajele unei administrații eficiente, de Codul lui Napoleon, de abolirea privilegiilor aristocratice, de restrângerea influenței Bisericii în viața populației și de îndepărtarea restricțiilor tradiționale asupra comerțului. Monarhiile nu s-au bucurat de sprijin popular în încercarea lor de a se opune Franței.”

(John R. Barber, *Istoria Europei moderne*, 1993)

Utilizează sursele și cunoștințele obținute anterior pentru a redacta, în o pagină, un eseu cu tema: *Omul politic sau generalul Napoleon Bonaparte și-a influențat atât de decisiv epoca?*

În textul tău:	Scor	
formulează argumente relevante (cel puțin trei), corecte din punct de vedere științific, pentru a-ți susține opinia referitoare la tema propusă;	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
explică relații de cauză-efect (cel puțin două);	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
integrează critic informațiile din sursele propuse;	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
expune ideile în baza unui plan logic care să includă introducere, cuprins, concluzie;	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
utilizează corect limbajul istoric.	L 0 1 2	L 0 1 2

SUBIECTUL al V-lea (11 puncte)

Studiază harta și realizează sarcinile propuse.

LEGENDĂ:

— Limesul Imperiului Roman

Nr.	Item	Scor	
1	Descrie, pe baza hărții și a cunoștințelor obținute anterior, amplasarea geografică a provinciei romane Dacia. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
2	Explică, pe baza hărții și a cunoștințelor obținute anterior, termenul <i>dacii liberi</i> . <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
3	Formulează, pe baza hărții și a cunoștințelor obținute anterior, o consecință a înfrângerii statului dac de către Imperiul Roman. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3